

Заместник-министър на отбраната Иван Иванов :

Най-хубавото от всичко е, че се познаваме много добре. Аз изключително, и винаги съм го казвал - дай Боже, да има повече такива българи, повече обществени деятели като г-н Петър Велчев, нещата ще бъдат по-добре. Той засега огромен проблем от теми, някои от тях ме удариха в сърцето, сега ще му кажа: Г-н Велчев, аз освен добър експерт, съм и политик, недей забравя. Ти ми подаваш топката, сега аз мога да ви говоря един час по тези теми, които ти обхвана.

Сега, в интерес на истината, националната гвардия... тук е и... имаме един експерт тука. Майор Тенчев е тук, познавате го всички много добре, ние сме дискутирали, има много неща написани той. Значи, създаването на националната гвардия не е толкова просто в този момент да се направи, повярвайте ми. Но създаването на резерва на Българската армия и обособяването му като резерв на видовете въоръжени сили, със съответната подготовка, това което акцентираме в момента и, разбира се, запаса, при точни и ясни нормативи, защото сега тази цифра, която спомена министъра и която също потвърди Петър Велчев, е така 680 000. Ама това 680 хиляди, това е общият басейн от мъжко население, който може. Ами от тях колко ще бъдат подготвени, да бъдат доброволен резерв, да бъдат мобилизационен резерв, или да бъдат запас? Ами ако не ги готвим, може да се окаже една голяма нула, само тези които излизат, по 200, 300, 400 човека от армията на година. Така че, трябва да се работи страхотно по този въпрос. Това е един от големите проблеми пред Министерството на отбраната, който ние, увлечени в тези ежедневни проблеми – как да изкараме деня, как да осигурим парите, го забравяме. Така че, в дългосрочен аспект, това е, което трябва да се мисли, а дали ще я кръстим... Аз не съм против Националната гвардия, но ако се прави Национална гвардия, трябва да има съответната нагласа и съответната вътрешно-политическа обстановка. Благодаря.

Водещ:

Преминаваме към следващия, когото очакваме да представи своето становище, тона е господин Константин Зографов от Интернешънъл АФСЕА.

Г-н Константин Зографов:

Благодаря. Въпросът, на който аз искам да се спра, е по следната точка от темите, които са предвидени за обсъждане, това е за приноса на неправителствените организации, работещи в областта на сигурността, отбраната и резерва. Такава организация е и АФСЕА и на първо място искам да кажа едно принципно положение, че отношенията между администрация и неправителствени организации, е отношение един към много. Тоест, за да има такава комуникация, за да има такова взаимодействие, въпросът и инициаторът на тази комуникация трябва да бъде администрацията и да потърси съдействието и именно този обществен съвет, на който ние сме членове. Тука един добър пример за това нещо, е как администрацията търси и изгражда това отношение на един към много.

Какви са възможните роли, които неправителствените организации могат да осъществяват в тази дейност? На първо място, неправителствените организации представляват една трансмисия на държавното ръководство, на военните структури, към обществото. Това е един директен мост, който може да прокара идеите, може да даде и обратната връзка, а знаете, че след изобретяването на огъня и колелото, обратната връзка е може би най-голямото човешко изобретение. Именно това е една, може би, от най-важните роли на неправителствените организации. На второ място, неправителствените организации могат да бъдат един много сериозен помощник на администрацията, на военно ръководство, на силови структури, за провеждане на изследвания и разработване на модели, тъй като в тези организации много често членуват и сериозни академични представители и среди. И резултатът именно от тези изследвания, това е, че тези организации могат да бъдат наистина един генератор на идеи. От друга страна, от практическа гледна точка, тези неправителствени организации са една естествена тестова база за проучване и за проверяване на сценариите, които се разработват и се предлагат. И в също така практическа насока тези неправителствени организации са естествени партньори в обучението и подготовката на резерва и запаса. Като от своя страна те са и много сериозен фактор за определяне на необходимостта и подпомагане създаването на мобилизационния и материалния резерв, който е необходим в тази област.

На второ място искам да се спра на това, кои са потенциалните неправителствени организации, потенциални партньори в именно тази дейност. На първо място, това са според мен, националната и международни професионални съюзни организации на, най-общо казано, запасните офицери и сержанти, нещо, за което гука вече достатъчно говорихме и този шанс, който имаме действително да поемем председателството на международната асоциация е един шанс, който не бива да се изпуска. На второ място, това са неправителствените организации, които работят в областта на сигурността. Има значителни форуми, с различни профили, с различна насоченост и именно тази експертиза трябва да се използва.

На трето място са браншовите организации на отбранителната индустрия, тъй като без отбранителната индустрия нито може да се създаде материалния резерв, нито могат да се изградят специалистите, нито може да се поддържа тази подготовка, и тя трябва да се използва, включително и тези ресурси, които отбранителната индустрия изразходва за тестване на нови въоръжения, боеприпаси и т.н., спокойно могат да бъдат използвани при обучението на нашите мобилизационни или териториални, или каквито и да ги наречем, резерви.

Друга група такива организации, това са академичните форуми. Тука искам да подчертая една голяма възможност, която дава мрежата на военно-учебните заведения на НАТО и Европейския съюз. Това е една мрежа, която обобщава и събира всичките – това е колежът на НАТО, това е Гармиш, това е инженерският център за сигурност, националните академии и т.н. И не на последно място, да не удължавам много списъка,

това са организациите на випускниците на тези учебни заведения. Това е един естествен резерв, който си съществува и не бива да се изпуска, като имаме предвид, че това са действително едни от най-квалифицираните кадри, випускниците на тези нисши учебни военни заведения. Това е ядрото, което би могло да се използва в нашата работа.

Искам да се спра накратичко на някои конкретни области на взаимодействието, които АФСЕА може да предложи в тази област. На първо място е използването на аналитичните възможности, с които колегите от Министерството са запознати – тона са различните центрове, различните модели, които са изградени, които могат да се проверяват на базата на университетите, с които има партньорство АФСЕА. АФСЕА, както съм споменал, е вече единствената такава организация, която е официален партньор на агенцията на НАТО - NSI, която разработва всички тези проекти.

На следващо място, това е споделяне опита на Националната гвардия на САЩ и на още една организация, това е ФЕМА – Федералната агенция за борба с природни бедствия и аварии. Само вчера приключи тука един много ценен семинар на Националния център, който очаква акредитация точно за борба с бедствия и аварии и мисля, че имаше много добри резултати от това нещо.

Следващото нещо, това е споделяне на опита на страните в НАТО и Европейския съюз в областта на информационните технологии и индустрията, информационните и логистични системи, тъй като, колкото повече намалява активната част на армията и се увеличава резервния, мобилизационните потребности, толкова повече нараства потребността от логистика и нейното управление и съхранение, така че тука също можем да бъдем доста полезни. Интересно е и едно друго направление, това е опитът по разгръщане и управление на системата за кибер-сигурност, тъй като системата за кибер-сигурност също така подлежи на създаване на кибер.резерв. И от сайта на АФСЕА днес го свалих - по отношение на кибер-войната вече се приемат правила и законите, които са за съответстват или са аналог на водене на конвенционалната война. Така че, в тази посока също трябва да мислим и създаваме такъв кибер-резерв.

По отношение на възпитанието, фактор и възможност, това са студентските клубове на АФСЕА, ние имаме вече някои разговори за създаване на такъв клуб във Военна академия, и контактите, които можем да осигурим с младежки и скаутски организации за по-младото поколение.

Какви са предимствата, в заключение, на партньорството с неправителствените организации? На първо място, това е доброволността и безкористността на това партньорство, тъй като това е, така да се каже, това са едни безплатни консултации. Експертно мнение, което би трябвало да се използва и то не изисква допълнително финансиране. На второ място, това е независимостта на оценките и становищата, тъй като тези организации не са свързани нито с политически партии, нито с други фактори. И по

немски образец ще завърша с три предимства само, а те са много повече. Това е осигуряване на разнообразие на мненията и дискуссионна среда за обсъждане на всички тези въпроси. Благодаря за вниманието.

Водещ:

Благодаря ви, г-н Зографов, налага се да напомня, че действително е по-добре да се придържаме към регламента – не повече от пет минути за представяне на становище. Надявам се, че ще се съобразите до края на заседанието. Има думата Йордан Георгиев от “Авиотех консулт”.

Г-н Йордан Георгиев:

Уважаеми г-н зам.министър, уважаеми господа и госпожи, присъстващи на този обществен съвет.

От преждеговориците стана ясно, че се уверяваме н едно, а именно, че трябва да има гъвкавост в тази система. И в тази връзка, в днешното политическо и изпълнен с неприязън ден на политическа и икономическа криза, много е трудно да се говори за такива сериозни неща. Казвам го с болка, защото това нещо е забавно, интересно и житейско, а се превръща в нарастване на пустота, за тези, които имат някакво материално високо равнище, но са паднали толкова ниско в нравствено положение, че... и за съжаление, те са политици. Трудно е, защото нямаме разбиране от тях. В тази връзка, бих искал да кажа, че организацията, която аз представлявам, сме разработили няколко проекта, в продължение на десет години. Единият от проектите, слава Богу, е в Министерски съвет. Става дума за създаване на авиационен модул в единната спасителна система по Закона за защита при бедствия. За разлика от всички тук присъстващи, ние не искаме пари. Ние искаме да докараме пари в бюджета. За това има много програми. Важно е как те да се използват с тези налични ресурси, които имаме в страната, така че те да се превърнат в един действащ модул и този модул да може да се използва при бедствия, аварии, кризи, изменения в критичната инфраструктура, така, както са директивите на Европейския съюз и международната общественост. Така че, в тази връзка, ние сме заложили именно на това. За съжаление, все още не е подписана заповедта, не беше съгласувана, пак от някои от тези политици, министри. Надявам се да я съгласуваме сетне тази заповед, за да излезе. Тя е за създаване на междуведомствена експертна работна група, която да формира нормативната рамка за създаване на този модул. Защото България е единствената в Европейския съюз, която няма такъв модул. Второ, този модул, освен при бедствия, аварии и кризи, е идеалната възможност да се използва за този резерв и мобилизационна готовност. Това е практика на всички развити страни, това е практика на Европейския съюз, но защо ние не ги приемаме? При нас цари така нареченият Параграф 22. Когато искаш нещо да направиш, което да е полезно за много хора, то не засяга политиците. Това е проблемът. И точно това е тежестта на този проект, че той

засяга обикновения гражданин, обикновения човек от цялата държава. Питате ли ги тези сега, в Аспарухово, преди това в Бисер или Калояново, преди десетина години? Аз контактувам с тези хора и затова си поставих тази цел и кауза, да създадем този проект. Ние ще успеем, независимо от това. И ще докараме пари, които не са от бюджета. И тези пари ще служат на българския народ, не на политиците. Съжалявам, че го казвам, но това са реалностите. Ние затова сме тук, като коректив. И нека политиците да си зададат въпроса – защо ние станаме най-бедната държава, при положение, че можехме за използваме този потенциал и този потенциал да работи за всички нас, включително и за тях. А накарахме можещите да напуснат тази държава. Също като тях, и аз бях 15 години, но се върнах. И с наша помощ, преди мен разговаря г-н от неправителствения сектор, аз също съм представител на този сектор, но защо не ви познавам... Защо не се разпознаваме? Отговорът е един – едни служат на каузи, други... ще замълча. Казвам го, за да може не само да искаме пари, а да дадем това, което знаем и можем, да ползваме това, което има в армията да не се разпродава, а да се даде там, където е нужно. Националната сигурност, в концепцията е записано, се крепи на три стълбове – гражданска сигурност, вътрешна сигурност и външна сигурност. Армията осигурява външната сигурност, гражданската сигурност къде е, господа? Няма я никъде. Ако имахме гражданска сигурност, нямаше да има тези събития, които се случиха преди две седмици. Ей за това става дума. Завърших.

Заместник-министър на отбраната Иван Иванов :

Аз, г-н Георгиев, няма да коментирам това, което вие казахте, в много неща сте абсолютно прав, само искам да акцентирам – не политиците са виновни за всичко. И политиците са хора, те са отражение на българския народ. На този свят и сред тях има знаещи и можещи, има образовани и необразовани, има честни и не толкова честни, както и, бъдете сигурни, във всички области на живота. Това аз конкретно ви го казвам, че е така. Не можем да хвърлим върху една част и да казваме... ами че тези политици, в крайна сметка, ги избира българският народ. Но да не дискутираме, да не влизаме в тези дискусии. Няма да влизаме в дискусия. Благодаря за изказването. Ами, продължаваме.

Водещ:

Има думата инженер Ангел Георгиев от Българската авиационна асоциация

Инж. Ангел Георгиев:

Благодаря ви.

Г-н заместник-министър, уважаеми генерал-майор Нейко, госпожо Такева, уважаеми колеги, дами и господа, гости.

Българската авиационна асоциация приветства визия за Българската армия, за нейните въоръжени сили, до 2035 година и ако някой изказва нещо против необходимостта от разработка на такава визия, значи той не разсъждава на държавно ниво. Така ме, ние приветстваме ръководството на Министерство та отбраната за изграждане на такава визия, защото само то може да подготви такъв документ, с такъв поглед. И когато бъде подготвена тази визия, когато се решат общите въпроси, тогава ще стигнем и до частния въпрос за резерва. Много добре сме запознати с динамичността на съвременната среда за сигурност, и вътрешна, и както каза господин Йордан Георгиев - и външна. При решаването на общия въпрос, първо трябва да намери отражение в Закона за въоръжените сили, за неговото адаптиране към предстоящите събития. Не за миналите, а предстоящите събития, които са много активни в геополитически аспект. И те ще подадат информация за новия Закон, ще подаде именно визията, в зависимост от необходимите сценарии. Следващият момент е за ресурсното осигуряване. Всички становища бяха добри, но когато се заговори за един бюджет, военен, от 1,5- 1,8, и повече – глас в пустиня. Документи, изготвени перфектно, стоят в бюрата, защото не са ресурсно осигурени. И тука е мястото на политиците, да осигурят армията, и ние сме много благодарни, че тука има представители, в лицето на генерал-майор Нейко Ненов и останалите колеги, господа полковници от Централното военно окръжие и от другите дирекции, и те трябва да бъдат осигурени всеотстранно. Това е ролята на политиците. В противен случай, нашите приказки тук, експертни, си остават нечути и неразбрани, защото не могат да бъдат осъществени.

Спомена се и за образованието и за традициите. Но преди да стигнем до образованието, което е задължително, имаме мотивация и национални интереси. А мотивацията може и трябва да бъде насочена към младите, благодарение на военно-патриотичното възпитание. И за втори път поставяме въпроса, че Министерството на отбраната трябва да бъде моторът, трябва да бъде инициаторът за създаване на национална програма за запазване на българската идентичност. Няма друг кой. За патриотично възпитание. Виждате, че няма друга институция, която да може да бъде инициатор на това нещо. И тогава вече, в следващия момент, може да говорим за военно-патриотично възпитание. Но когато я няма мотивацията и няма ярко отразени, фиксирани, жизненоважни национални интереси, у, как ще направим всичко останало? Ние не сме решили общите неща и тука, нашите колеги, които са в действащата армия, те очакват от нас помощта. За можем действително, когато говорим за силна, тя да бъде действително силна. Обаче веднага поставяме въпросите за критериите на силна армия, тъй като много години преди, говорехме за малка, мобилна и силна, и видяхме докъде я докарахме. Само първото, да – до малка. Но, когато не е разработен сценария, няколкото сценария, когато не са определени заплахите, коя е тази държава, кои са тези ръководители, които ще кажат – да, вие искате 2,6 процента, ето ви ги.

Когато няма насреща тази армия, този резерв, за какво се подготвя? Виждате, че в момента, всички знаят, ме имаме оперативен прозорец от относителна стабилност в страната, казвам – относителна. Обаче отвънка, това нещо докога ще може нашите политици да го осигурят? Докога? Когато някой си върти геополитическите интереси. Извинете ме. Значи, една цялостна промяна в концепцията за развитие на въоръжените сили, защото противоборството, не искам да използвам друг термин, вие ме разбирате какво искам да кажа, в новата сряда със сигурност, противоборството не е в старото разбиране за колоните и за редиците от танкове, самолети и строгия строй на корабите и там, самолетносачи и т.н. Виждате, че имаме теоретична, терористична, пардон, много ефективна терористична дейност. Ефективна за другите, против цивилизованото общество. След това, имаме наличие на мощен политико-икономически натиск. Това е новата форма за противоборство... да не използвам термин. И ние трябва да бъдем адекватни на това нещо. Традициите – ами, правилно се казаха и ние поддържаме тона нещо, че ние имаме богати традиции, те са казаха и е обидно, когато други изучават действието на нашата държава по време на осъществената мобилизация. И вие знаете. Но тогава има силна мотивация, има защита на ярко определени национални интереси. Без тях няма да можем да решим въпроса. А за образованието – то там се почва, Карл Велики го е казал. Първо образованието, след това – другите дейности. Е, кажете ми каква мотивация да имат, не резервът, а военнослужещите, когато някой пеши по политически причини да затвори Военновъздушното училище, да го разформирува. И пак прави чест на военноморските, че успяха да го запазят. За каква мотивация можем да говорим? За какво национално възпитание можем да говорим, при положение, че първи сме използвали самолет? И това е, значи, това е държавно ниво! То няма лични интереси, то са само държавни. И този, който е против това нещо, значи той не трябва да заема държавни места. А е толкова елементарно това нещо. И тогава там ще бъде и базата за подготовката и на резерва, който е за военновъздушните сили.

Понеже мъничко надскочих от определеното време, искам да се извиня за това нещо, и специално да благодарим на ръководството на Министерството на отбраната за проявеното внимание към военно-патриотичните и други обществени организации, и персонално – на госпожа Такева, защото благодарение на нейните усилия, на нейното желание, тези обществени съвети, заседанията им се осъществяваха. И за което, й благодарим лично. Благодаря ви.

Водещ:

Даваме думата сега на контраадмирал Петър Странчевски, Асоциация на възпитаниците на Морско училище

Контраадмирал Петър Странчевски:

Благодаря.

Уважаеми господин заместник-министър, уважаеми господин заместник-началник на отбраната, уважаеми колеги и участници в заседанието на обществения съвет.

Аз напълно се присъединявам към мотивите, които бяха изложени за необходимостта от създаването и поддържането на резерв, а също така и за формите и за методите за неговото... за постигането на тази цел. Аз искам да внеса само едно допълнение, малко отстрани, малко екстравагантно, но малко в предизвикателен жаргон, който моля, надявам се да бъде разбран.

Защо е необходим на държавата резерв? Защото съвременните въоръжени конфликти се водят от резервисти. Това показва практиката. В Либия, в Египет, в Сирия, в Ирак, в Украйна, воюват по същество резервисти. Те не се наричат така. Използват се евфемизми – Национална гвардия, Народно опълчение, въстанически формирования, терористични формирования, паравоенни формирования, включително и частни армии. Но това са неофициални военни формирования, попълнени с хора с военен опит, служили, снабдени достатъчно добре с военна техника, тъй като има кой да ги снабди и с доста богат боен опит, с доста висока ефективност. Ефективност на нивото на редовните армии, а понякога и надвишаващи нивото на редовните армии. Имаме примери и в Ирак, имаме примери и в Украйна. С тези конфликти, които аз изредих, това са вътрешни конфликти или с други думи, това са граждански войни, формално. Когато четох нашата стратегия за национална сигурност, раздела „Рискове, заплахи и характер на възможните въоръжени конфликти”, аз не прочетох гражданска война на българска територия. Не съм чел украинската концепция за национална сигурност, но допускам, че и там няма, и там не пише гражданска война на собствената територия. Но фактът, че това, че не го пише, не значи, че го няма. И тази гражданска война може да сложи край на държавата Украйна, във формата, в която тя съществува сега. Какво показва опитът в Украйна? Една армия, практически разложена, обявиха обща мобилизация, която така и не се проведе, и какво – прибегнаха до създаването на Национална гвардия, от доброволци. Значи, хора, събрани, и те се сражават по-стръвно и по-ефективно от армията. От другата страна са също, който иска да каже - народно опълчение, който иска да каже – терористи, аз не съм съгласен с „терористи”, но те са същото – бивши военни, резервисти с боен опит, снабдени с оръжие, и те водят доста добри бойни действия. Неорганизирана държавна армия, може да управлява танкове, бронетранспортьори, зенитни ракетни комплекси и то с резултат.

Трябва да се замислим. Трябва да се замислим, необходимо ли е на България такова формирование. То може да има специфични задачи. Някои бяха казани, това е борба с бедствия и аварии, но то трябва да бъде подготвено и способно да участва и в... да не кажа лоша дума, вътрешен конфликт, който... Да, нямаме основания в нашия народ, но една гражданска война може да се инициира и отвън. И то много лесно, както показват примерите. Един бежанец, нещо станало сбиване, убити един-двама бежанци, ето братята мюсюлмани ги трепят... и да не продължавам нататък. Тоест, крайно необходимо е, формата може да бъде териториална армия, може да бъде национална гвардия. Нямаме

пари. По-добре е да ги намерим парите сега, отколкото като пламне пожарът. Благодаря за вниманието.

Водещ:

Заповядайте, г-н Зографов

Г-н Константин Зографов:

Благодаря.

Може ли да кажа само един афоризъм, който е от Втората световна война и много го обичам и уважавам. Това е при берлинската операция на маршал на тиловите войски, който е казал, че командир без резерв е ням свидетел на непрекъснато нарастващата трагедия.

Кап.Илев:

Господин заместник-министър на отбраната, господин заместник-началник на отбраната, колеги.

Ние фактически тука разглеждаме един абсурден закон, свързан със запаса. Ние фактически нямаме запас. Даже гука, в програмата, е зачеркната думата постоянен запас. Точно такава дума трябваше да бъде с доброволен запас. Самото понятие доброволен обезсмисля абсолютно всички по-нататъшни възможности и желания, от необходимостта за такъв запас. Той е необходим, всички ние го чувстваме. Но как може да се създаде, след като нашата младеж не е мотивирана за изпълнение на своите родолюбиви задължения. Може да се празнува Джулай морнинг, а една година патриотичните организации искахме да се създаде Ден на българското знаме, все още нямаме никакво разрешение. Една година патриотичните организации искахме Архангелова задушница да стане официален или неучебен ден и на този ден под строй, дисциплинирано, учениците да отидат пред паметниците на загиналите войници и да отдадат своята почит. Как може вие да искате младежта да иска да е във военни одежди, така да кажа, след като направих анкета – често се срещаме със студенти и ученици – и ги попитах, как вие оценявате някога от чужбина, особено през Балканската война, са се връщали младежи, за да постъпят в армията и да се саможертват за родината. Отговорът: защото са били будали. Ето къде ние трябва да насочим нашето внимание, така както са създадени нещата, реалността, теоретично всичко ще се направи, а реално, практически няма нищо. Затова ние ще подготвим и ще предложим една стегната програма за учениците. Не може днеска, след като финикийските знаци командват на много, за съжаление, места, да не се потърсят никакви допълнителни стимули, за да можем ние тези младежи... Там е основата за резерва, там е основата ние да потърсим по-нататък, така необходимите казуси. Даже мислим дали не трябва да има някакво опълчение. След 30, след 40 години, тези които излизат, да са

задължени вече да бъдат в това опълчение. Какви стимули трябва да се дадат на онези, които пожелаят доброволно една или две години да бъдат в армията. След като я напуснат, да имат такива привилегии, които да бъдат привлекателни. Така че, ние искаме, не пожелателно, а практически тези въпроси да ги решим. Благодаря ви.

Заместник-министър на отбраната Иван Иванов :

Аз няма да се разпростирам много, ще ви кажа няколко неща. Първо място, в чисто личностен аспект, ми е изключително приятно да присъствам на тази дискусия. Вие знаете, тези постове, заместник-министър и нагоре, човек присъства на един куп съвети, заседания, то целият ти живот минава почти, но това специално, е нещо, което ми доставя искрено човешко, професионално удоволствие. Искам сърдечно да благодаря на всички, които присъстваха на това заседание, да благодаря на всички участници. Някои от тях бяха по-концентрирани, придържаха се по темата, други по-мощно представяха своите визии, но това, което обединява всички – и тези, които се изказаха, и тези които стоят около масата, и хиляди такива около нас, които ги няма, това е, че ние действително милеем за България, за българската армия. Навежда ме мисълта на господин Милев и на господин Велчев: „Врагове на армията са тези, те са врагове и на България”. Или са изключително, бих казал, не в час. Тези, които се мъчат да противопоставят кадровите военнослужещи, цивилните служители в армията и хората от резерва и запаса. Независимо дали те са обединени в някакви професионални, неправителствени организации или не.

Ние сме, дами и господа, господа генерали и офицери, едно съсловие. Едно съсловие, което, така или иначе, в огромната си част се състои от достойни хора. Да, съгласен съм със кризата, със тежките времена. Значи, не е кой знае колко по-различна обстановката сега, отколкото, примерно, преди десет, петнайсет или двайсет години. От 25 години ние живеем в една перманентна криза. Има и вицове по тези въпроси. Нищо не е по-различно, повярвайте ми, освен ако изключим някои нагнетявания журналистически, които вече станаха досадни да ги гледаме. Да, тези 25 години българската армия непрекъснато е губила рубеж след рубеж. И затова състоянието, към днешна дата, е това, което е. Това, което ние направихме, смятам, че направихме добри неща да тази една година. Най-малкото, възобновихме доверието на личния състав в армията към службата в армията. Защото сварихме една армия с личен състав, особено сред офицерския състав, с огромно напрежение. Една армия, особено сред офицерския състав, със смачкано самочувствие. С отнети един куп социални права. Да не говоря за кодекса за социално осигуряване, нали, който беше върхът, както се казва, на пирамидата. За една година успокоихме военнослужещите, възвърнахме огромна част от социалните права. 42 милиона от този рехав бюджет на Министерството на отбраната беше за допълнително материално стимулиране и възстановяване на отнети социални права. И отварям една скоба, и казвам: няма армия по смета, която да не ползва социални права и специален режим. И това ние трябва да го обясним на българското общество. Ние трябва да го

обясним на българските политици, на политическите партии и останалата част от онзи компонент, който образува, нали, обществото, като неправителствени организации и други. И това е наша обща задача, и би трябвало, ако искаме това да бъде факт, ние трябва да го обясним.

Разбира се, в този ред на мисли, могат да се кажат още много, много други неща. Това, което предстои на армията, ние сме го дефинирали точно и ясно. Българската армия се нуждае от хора да управляват, от хора, които обичат армията. Без да имаш в сърцето си някакво топло чувство към българския офицер, сержант, войник, хората от резерва и запаса, трудно ти ще вникнеш в проблемите на армията. На следващо място, ако ти си дошъл тук само да си пишеш в СВ-то, че си бил зам.-министър или министър, нали, да, така е, но ефектът през годините, ако направим една ретроспекция, това също е част от проблема. А ние сме хората, в крайна сметка, които можем да формираме политиките в армията. Колкото ще на някой да му се струва странно. Всичко зависи от нас, аз не приемам 42 неправителствени организации в областта на отбраната. Просто не ги приемам, това е един факт, който говори за една разпокъсаност, която се използва, разбира се, и това също е част от проблема.

Така или иначе, аз се чувствам изключително доволен от тази дискусия. От сърце, на всички вас ви желая, преди всичко, здраве. Желая ви късмет и лично щастие. Това са най-важните неща, от които човек се нуждае. Сигурен съм, че ще се виждаме и в бъдеще, ще дискутираме тези проблеми Резервът е нещо, което трябва да се реши в най-скоро време. Не бях съгласен тук, че той трябва да бъде решен, след като Визия 2035 е готова, тъй като Визия 2035 е един програмен документ, той е така наречен, от тези документи, които дават насоки за развитие, но ние се нуждаем от резерв буквално вчера. И ако ние имахме актуален резерв, нямаше да се получат тези неща, които се получиха, примерно, в Бисер, както бе споменато, и в Аспарухово, бях там – видях една огромна трагедия, и в Добрич, Килифарево и т.н. Така че, с най-топли чувства към всички вас, доскоро!